

Angående Borgs artikel i Land 9 december 2022

Enligt Borg är de minsta 1700 kraftstationerna till antalet och inte oersättliga – då räknar han ett och ett. Med det tänket är vindkraftverk ett och ett liksom varje enskilt tak med solceller onödiga.

Vi har idag elbrist. De små kraftstationerna är ca 1900 till antalet och ger strax under 5 TWh (fem miljarder kilowattimmar). Fördelen med de mindre är just deras decentraliserade placeringar och den energieffektivisering dessa därför bidrar med genom inmatning på det lokala elnätet. Under vissa förhållanden kan en enda liten kraftstation vara oersättlig ur beredskapssyfte för att i viss mån upprätthålla viktiga samhällsfunktioner. Borg beaktar inte beredskapen. Att de mindre kraftstationerna endast förser "det egna hushållets behov" visar dålig kunskap om den verkliga nyttan som stationerna bidrar till.

Att vattenkraften vill "slippa" en miljöanpassning är fullständigt taget ur luften. Problemet ligger i att det i Sverige skapats regler, föreskrifter och så kallade vägledningar som går så långt utöver EU-lagstiftningen att Ramvattendirektivet inte går att känna igen. Detta har lett till att fokus från myndigheternas sida läggs på helt andra och ovidkommande saker än det omprövningarna var avsedda för. Vattenkraften har sett fram emot att miljöanpassa sina anläggningar. Men energin måste läggas på till exempel långtgående historiska utredningar om tidigare verksamheter istället för att fokusera på en rimlig miljöanpassning tillsammans med fortsatt elproduktion.

Enligt svensk lagstiftning gäller urminnes hävd vilket sedan tidigare följt med till Gamla Vattenlagen, Nya Vattenlagen och nu sedan 2019 även Miljöbalken. Således är det helt möjligt med omprövning av anläggningar både med och utan skriftliga tillstånd. De senare anses ha tillstånd genom ett konkluderat handlande från svenska statens sida.

Borg blandar äpplen och päron när han pratar om att dammar rivs ut på "frivillig" väg. Givetvis kan en dammbyggnad som man inte har nytta av rivas ut men detta är något helt annat än att man ser sig tvingad till det på grund av yttre omständigheter. Utrivning av en damm kan ju självklart kallas "frivillig" eftersom man först tvingas bevisa sin rätt till sin egendom och verksamhet för att sedan mötas av så omfattande och grundlösa miljökrav att kostnaderna blir omöjliga, trots att Vattenkraftens miljöfond betalar 85 %! Kvar står endast att riva ut. Vad man här inte tagit i beaktande är de följder som uppstår på kulturmiljön. En utrivning kan leda till flera miljoner för en arkeologisk utredning. Av detta betalar fonden av förklarliga skäl ingenting eftersom avsikten med den nya lagstiftningen och omprövningarna var att skapa moderna miljövillkor för naturmiljön. Såsom utrivningar i stort sett vid varje tillfälle gått till finns ingen som helst kulturhistorisk läsbarhet kvar. Borgs påstående om att domstolen "aldrig" får säga nej till en utrivning är direkt felaktigt. Just kulturmiljön kan hindra ett sådant tillstånd.

Påståendet om att dammar värmer vatten är grundlöst och felaktigt vad gäller just den småskaliga vattenkraften vilket mätningar uppströms- och nerströms dammbyggnader vid strömkraftverk visar. Man måste hålla isär storskalig och småskalig vattenkrafts effekter. Under

språngskiktet (kan komma på olika djup) är det alltid +4 grader året om. Därför kan fiskarna reglera sin temperatur genom att ömsom gå ner på djupet och ömsom gå upp till ytan. Utrivning av dammar leder till grunt vatten med många stenar där solens strålar under sommartid kan komma ner till botten och värma vattnet extremt lätt.

Borg trasslar sedan till det och blandar enskild äganderätt, älvräddarnas inställning, det allmännas intressen och domstolarnas inställning i en soppa som han kallar fakta. Med de vinklingar som han applicerar på de olika intressena avses inget annat än att svartmåla ägarna av vattenkraftstationer i allmänhet och de små i synnerhet. Borgs negativa inställning till den enskilda äganderätten lyser tydligt igenom då det helt framt påstås att den som äger något anser att den enskilda äganderätten är det viktigaste och att det enda som ska värnas är kulturmiljön och att detta ska värnas på bekostnad av naturmiljön. Någon grund för detta anges inte. Lika grundlöst är påståendet om att dammar som tas bort inte orsakar torka. Inte minst i Bergslagen finns ett otal antal bevis på att utrivna dammbyggnader orsakat torra vattendrag med påföljande död för bland annat den rödlistade flodpärlmusslan.

Borg borde ge sig ut i landsbygden och studera de verkliga förhållandena, lyssna efter den verkliga inställningen till miljön och ta reda på varför elberedskapen är så viktig, även för människor utanför storstan i stället för att skapa konflikter baserade på egenkonstruerade regler. Elektricitet är avgörande för att dagens samhälle ska fungera. Vatten och avlopp, kommunikation och internet samt viss djurhållning fungerar inte utan el. Efter endast någon dag behöver batterier laddas. Det är enkelt att genom sabotage slå ut elförsörjningen i syfte att skapa kaos.

Stödföreningen småskalig vattenkraft